

Folkekirkenes grønne omstilling

Hvordan løser vi klima- og biodiversitetskrisen?

Katherine Richardson

KØBENHAVNS UNIVERSITET

Vores planet er unik fordi der findes liv!

Det er *interaktionen* mellem livet og klimaet, der danner vores miljø

Biodiversitet og klimaet kan anvendes som proxier for Jordens ressourcer

Miljømæssig "bæredygtighed" kræver at efterspørgsel for jordens ressourcer ikke må overstige udbuddet!

Bæredygtighedudfordring:

At dele jordens ressourcer blandt de 9 - 10 milliarder mennesker, der ventes i 2050.

Bæredygtig udvikling er en "need to have" ikke en "nice to have"

Verdens bæredygtigheds målsætninger udgør en vision for hvordan ressourcerne skal fordeles.

Business-as-usual approaches

GOAL	WITHIN 5%	5-10%	>10%	NEGATIVE LONG-TERM TREND
Goal 1		1.1. Eradicating extreme poverty	1.3. Social protection for all	
Goal 2		2.1. Ending hunger (undernourishment)	2.2. Ending malnutrition (stunting) 2.5. Maintaining genetic diversity 2.a. Investment in agriculture*	2.2. Ending malnutrition (overweight)
Goal 3	3.2. Under 5 mortality 3.2. Neonatal mortality		3.1. Maternal mortality 3.4. Premature deaths from non-communicable diseases	
Goal 4	4.1 Enrolment in primary education	4.6 Literacy among youth and adults	4.2. Early childhood development 4.1 Enrolment in secondary education 4.3 Enrolment in tertiary education	
Goal 5			5.5. Women political participation	
Goal 6		6.2. Access to safe sanitation (open defecation practices)	6.1. Access to safely managed drinking water 6.2. Access to safely managed sanitation service	
Goal 7		7.1. Access to electricity	7.2. Share of renewable energy* 7.3. Energy intensity	
Goal 8			8.7. Use of child labour	
Goal 9		9.5. Enhancing scientific research (R&D expenditure)	9.5. Enhancing scientific research (number of researchers)	
Goal 10			10.c. Remittance costs	Inequality in income**
Goal 11			11.1. Urban population living in slums*	
Goal 12				12.2. Absolute material footprint, and DMC*
Goal 13				Global GHG emissions relative to Paris targets**
Goal 14				14.1. Continued deterioration of coastal waters* 14.4. Overfishing*
Goal 15				15.5. Biodiversity loss* 15.7. Wildlife poaching and trafficking
Goal 16			16.9 universal birth registration *	

* target not specified ** based on most recently available data

Interactions between the SDGs

Goals relating to global environmental commons

Goals improving human wellbeing

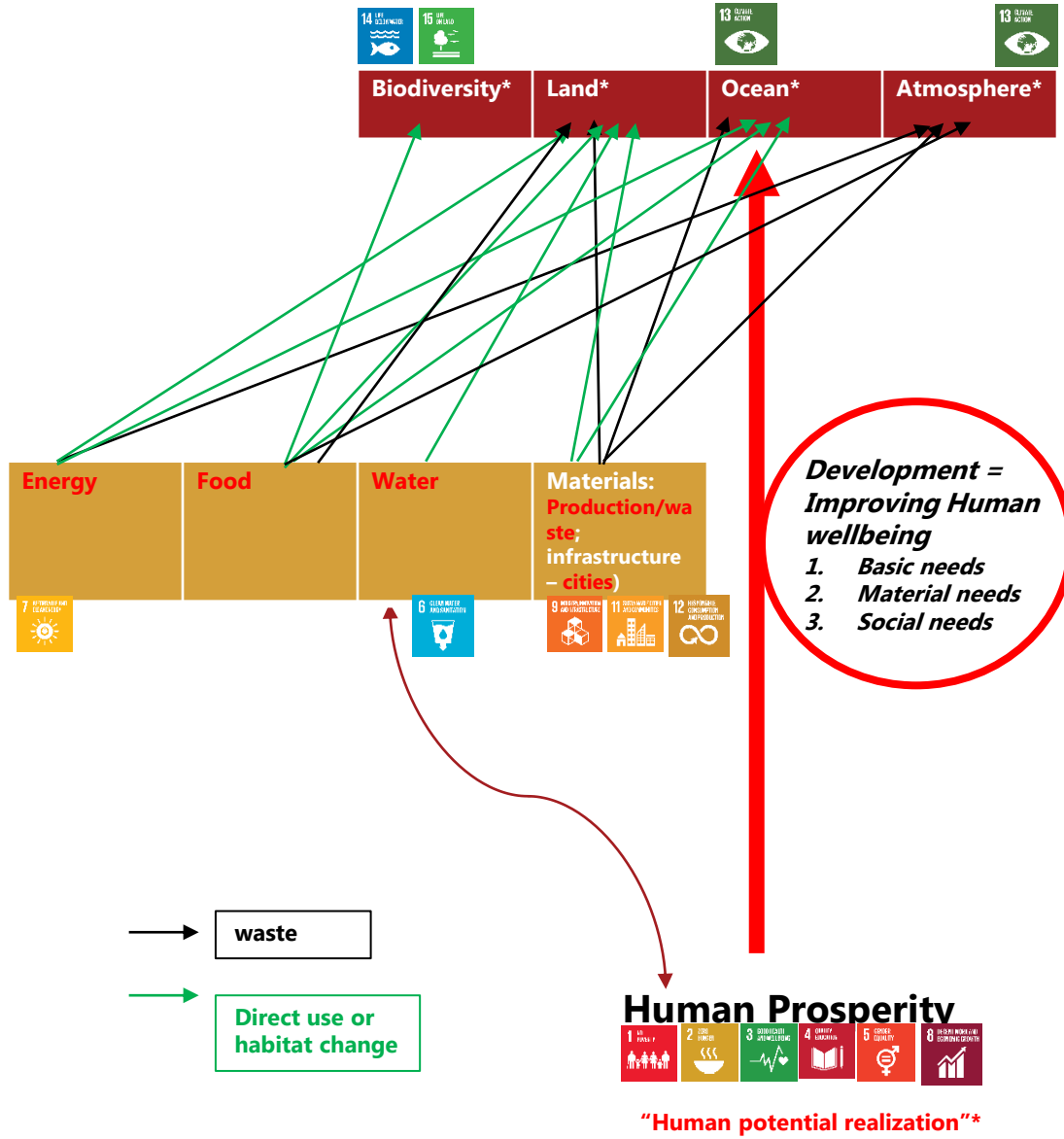
Linking goal

Men vi tænker ikke i SDG'er!

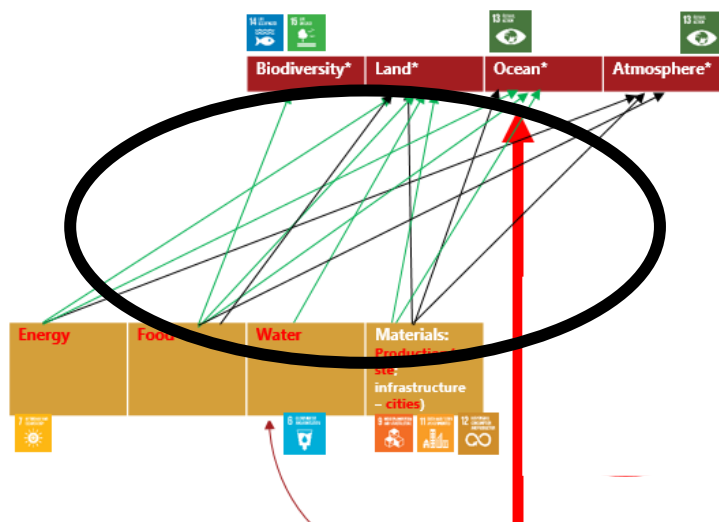
The challenge of SD is giving all access to the finite resources necessary to allow continued development. This requires and

Earth Resources

"Human potential realization"

Hovedregel: "omkostningseffektivitet" ift. ressourceforbrug:

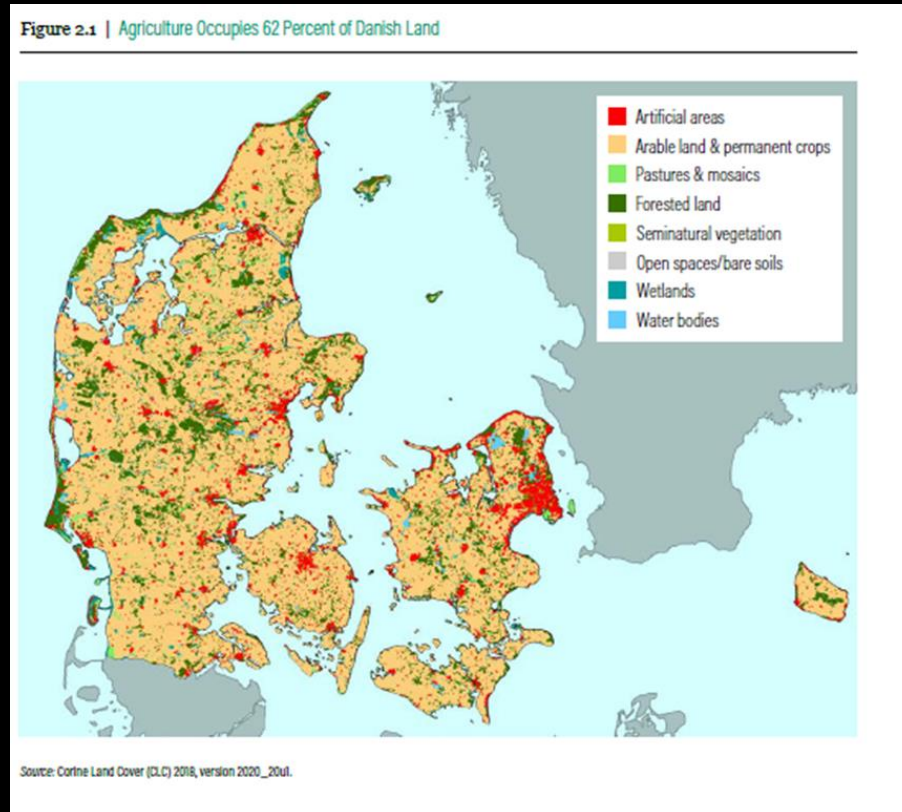

Målsætningen:
Maksimere
samfundsnytte ift. miljø-
og sociale omkostninger

Pilene skal minimeres – helst elimineres!

Konkrete handlinger:

Klima- og Biodiversitets "nøgle" i DK bliver hvordan vi bruger vores jord!

1. Kortlæg kirkens arealer, og brug dem målrettet i menneskernes, klimaets og biodiversitets tjeneste!

Tre konkrete handlinger:

2. Gennemfør “Verdensmål 360°” for alle aktiviteter

3. Tænk kostvejledning ind i måltiderne!

10 mia. maver KAN mættes, men vi skal ændre det vi spiser!

Globalt

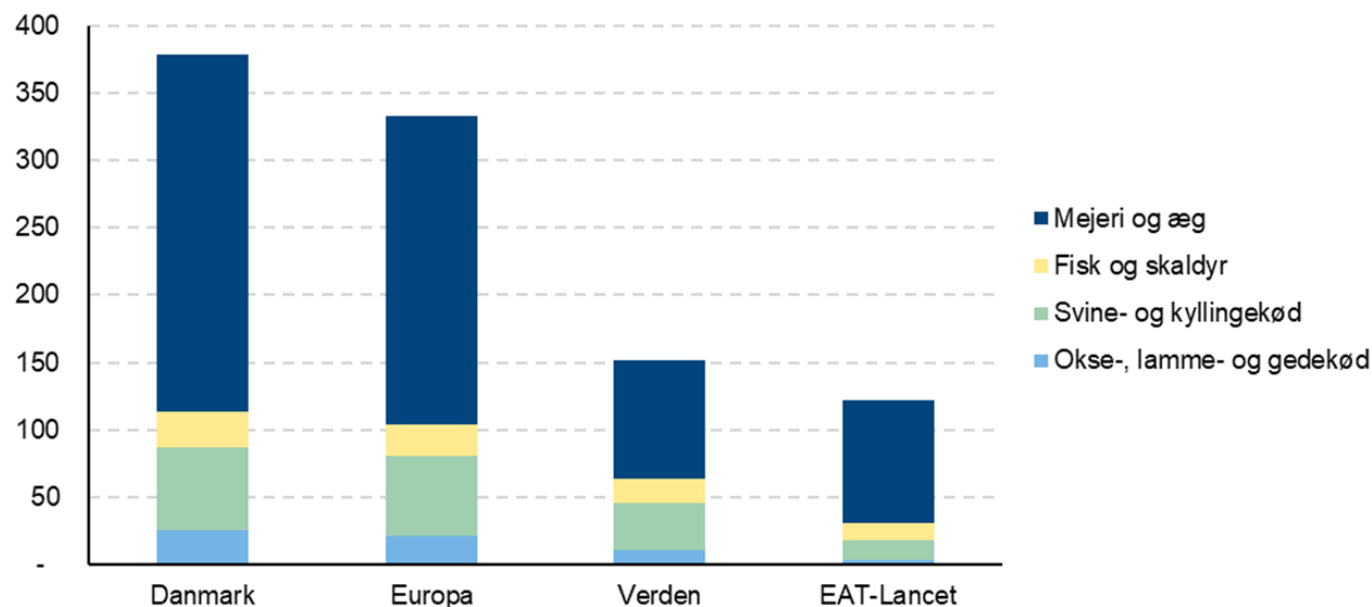
- EAT-Lancet-kosten definerer en bæredygtig kostsammensætning, som vil kunne brødføde 10 mia. mennesker i 2050. Hvis alle borgere spiser efter denne kost, kan
 - klimabelastningen fra den globale landbrugsproduktion reduceres med 45 pct. i 2050, og
 - 60 pct. af klodens landbrugsareal frigøres til andre formål.

Danskernes store klimaaftryk skyldes indtag af animalske produkter

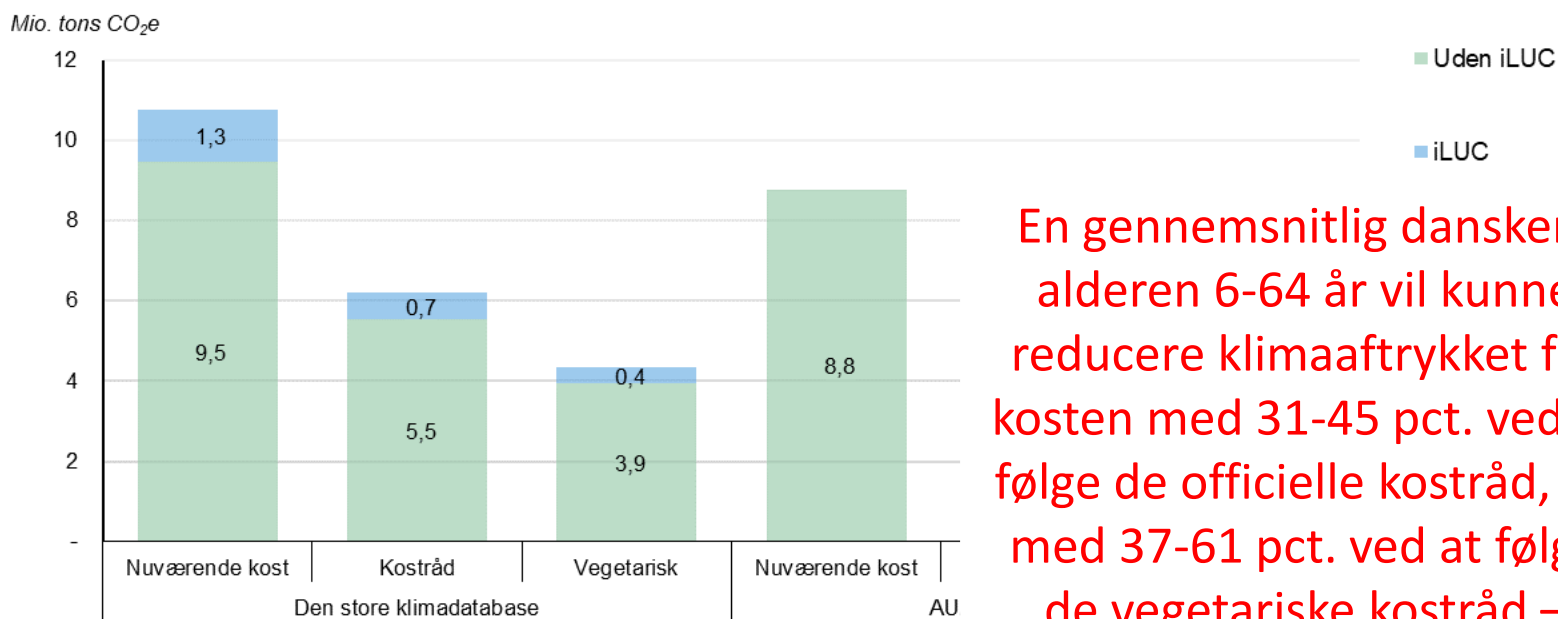
Nationalt

- Danmark har et af verdens højeste klimaaftryk fra fødevarerforbruget målt per indbygger. CO₂e-udledningen fra dansk fødevarerforbrug er 45 pct. højere end det globale gennemsnit.
- De danske kostråd er udarbejdet på baggrund af EAT-Lancet og justeret ift. danske vaner m.m.
- ”Foregangsland”

kg pr. indbygger pr. år

Der er betydelig klimagevinst ved at følge de danske kostråd!

En gennemsnitlig dansker i alderen 6-64 år vil kunne reducere klimaaftrykket fra kosten med 31-45 pct. ved at følge de officielle kostråd, og med 37-61 pct. ved at følge de vegetariske kostråd – under antagelsen om uændret energiindtag.

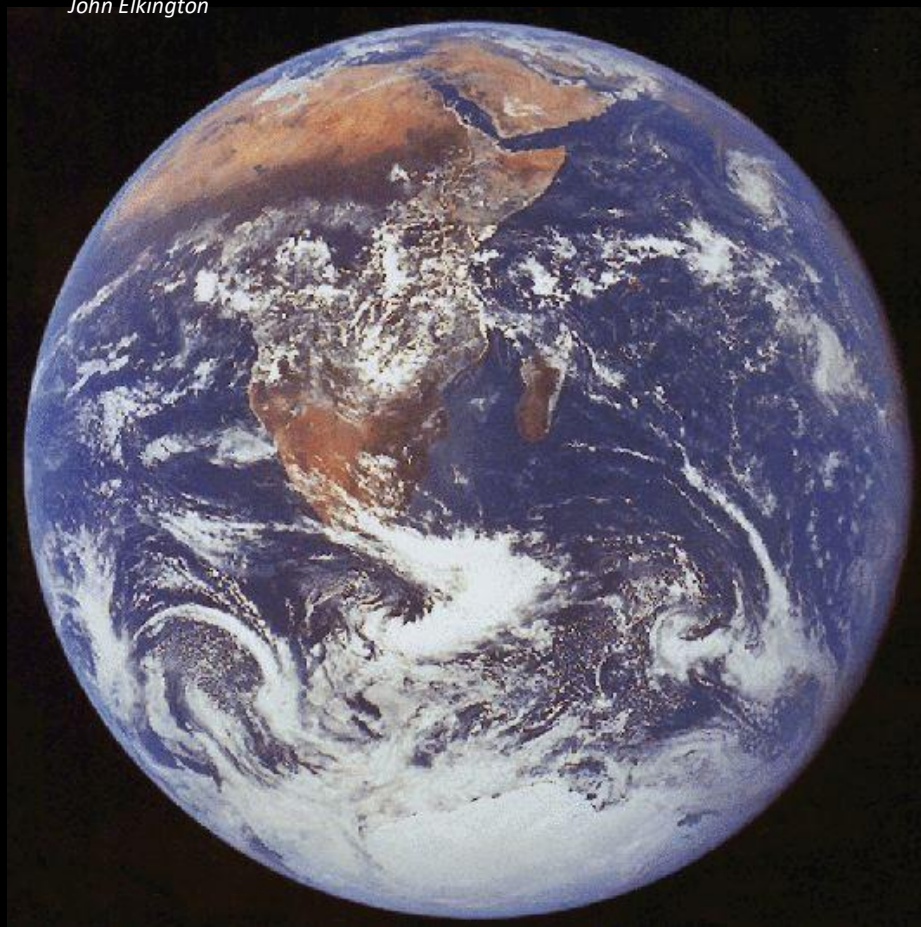
4. Inkluder ressourcebelastning i udbudsannonceringer

5. Lav budgetter i projekteringer, med priser på ressourceforbrug

“Indkøbsorder fra fremtiden”

John Elkington

**Verdensmålene kan udgøre
en rettesnor for det grønne
projekt!**

**Fordi de tvinger os til at respektere det
(øko)system vi er en del af!**